

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

10 Nisan 2025 günü gazeteciler Timur Soykan ve Murat Ağirel'in gözaltına alınması, Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğüne yönelik baskıların geldiği noktayı bir kez daha gözler önüne sermiştir.

2024 yılının son çeyreğini kapsayan Expression Interrupted Platformu'nun "İfade ve Basın Özgürlüğü Gündemi" raporuna göre, gazetecilere yönelik sistematik soruşturma, dava ve cezalandırma uygulamaları sürmekte; iktidar politikalarını eleştiren medya mensupları hedef alınmaktadır. Rapora göre yalnızca Ekim-Aralık 2024 döneminde gazeteciler hakkında açılan 102 dava görülmüş, bu davaların 27'si karara bağlanmış, 18 gazeteci toplam 24 yıl 11 ay 16 gün hapis cezasına çarptırılmıştır. Aynı dönemde, Aralık ayı sonu itibarıyla Türkiye'de tutuklu gazeteci sayısı 18'e yükselmiştir.

New York merkezli Gazetecileri Koruma Komitesi'nin (CPJ) 2024 yılı raporuna göre Türkiye, artık "dünyanın en çok gazeteci hapseden ülkesi" olmasa da, hâlâ hapiste olan gazeteciler, açılan soruşturma ve davalar ve baskılar ciddi endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Türkiye'de basın ve ifade özgürlüğüne yönelik baskılar, ulusal ve uluslararası raporlarla sürekli olarak gündeme gelmektedir. Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) tarafından yayımlanan 2024 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre Türkiye, 180 ülke arasında 158. sırada yer almıştır. Bu sıralama, önceki yıla göre yedi basamaklık bir iyileşme gösterse de, RSF bu durumun Türkiye'deki basın özgürlüğünde bir ilerleme anlamına gelmediğini, aksine diğer ülkelerdeki gerilemelerin Türkiye'nin sıralamasını etkilediğini belirtmektedir .

Freedom House tarafından yayımlanan 2025 Dünya Özgürlük Raporu'nda ise Türkiye, son on yılda özgürlüklerin en keskin şekilde gerilediği ilk on ülke arasında gösterilmiş ve "Özgür Değil" kategorisinde değerlendirilmiştir. 2025 yılının ilk çeyreğinde, en az dokuz gazetecinin tutuklandığı, altısının hapis cezasına çarptırıldığı ve 23 gazeteci hakkında soruşturma başlatıldığı rapor edilmiştir. Ayrıca, BBC muhabiri Mark Lowen'in İstanbul'daki protestoları

takip ederken gözaltına alınıp sınır dışı edilmesi, uluslararası basın kuruluşlarının tepkisine neden olmuştur .

Gazetecilerin kamuoyunu bilgilendirme görevlerini yerine getirdiği için hedef alınmaları, yalnızca bireysel hak ihlalleri değil, anayasal güvence altındaki ifade ve basın özgürlüğüne yönelik kurumsal bir tehdit anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2024 yılı ve 2025 yılı ilk çeyreğinde gazetecilik faaliyeti nedeniyle gözaltına alınan, hakkında soruşturma açılan ve tutuklanan gazeteci sayısı kaçtır?
2. 2024 yılı ve 2025 yılı ilk çeyreğinde gazeteciler hakkında açılan toplam dava sayısı kaçtır? Bu davaların kaçısı sonuçlanmış, sonuçlananlardan kaçısı beraatle, kaçısı mahkûmiyetle sonuçlanmıştır?
3. Halen cezaevlerinde bulunan gazeteci sayısı kaçtır? Bu kişiler hangi gerekçelerle tutukludur ve kaç tanesi “devlete karşı suçlar” kapsamında yargılanmıştır?
4. İfade ve basın özgürlüğü alanında çalışan ulusal ve uluslararası kurumlar tarafından hazırlanan raporlarda dile getirilen Türkiye’ye yönelik eleştiriler hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
5. BBC muhabiri Mark Lowen'ın gözaltına alınıp sınır dışı edilmesinin gerekçeleri nelerdir? Bu tür uygulamaların Türkiye'nin uluslararası alandaki imajına etkisi konusunda bir değerlendirme yapılmış mıdır?
6. Son olarak gözaltına alınan gazeteciler Timur Soykan ve Murat Ağırel'in gözaltı gerekçeleri nedir? Bu kişiler hakkında hangi suçlamalarla işlem yapılmaktadır?
7. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri ve Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri gereği garanti altına alınan ifade ve basın özgürlüğü, gazetecilerin mesleki faaliyetlerinden ötürü cezalandırılmasıyla nasıl bağdaşmaktadır?